

**Національне агенство з
питань запобігання корупції.
Історія створення, основні
завдання та компетенція,
особливості діяльності під час
воєнного стану,
нормативно-правова основа
діяльності**

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) — центральний орган виконавчої влади України зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Створення Національного агентства було передбачене Законом України «Про запобігання корупції», прийнятим 14 жовтня 2014 року. Закон уведений у дію з 26 квітня 2015 року.

Національне агентство з питань запобігання корупції має превентивну функцію, зокрема щодо перевірки декларацій державних службовців і стилю їх життя, розкриття будь-якої інформації з приводу фактів корупції чи зловживання посадою. Запуск роботи антикорупційного агентства було однією з вимог Європейського Союзу для безвізового режиму з Україною.

Видання буде в нагоді працівникам правоохоронних органів, здобувачам юридичної, фінансово-економічної освіти та їх викладачам, податківцям, підприємцям та іншим платникам податків, спеціалістам фінансово-економічного сектору, службовцям органів державної влади, місцевого самоврядування, посадовцям органів, що надають соціальні послуги, іншим зацікавленим читачам.

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ
ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА КОМПЕТЕНЦІЯ
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС
ВОЄННОГО СТАНУ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ОСНОВА
ДІЯЛЬНОСТІ

Видавничий дім
«ПРОФЕСІОНАЛ»
Київ – 2023

Укладачі:

Коропатнік Ігор Михайлович — доктор юридичних наук, професор, начальник кафедри правового забезпечення Військового інституту Національного університету імені Тараса Шевченка, полковник юстиції;

Микитюк Микола Андрійович — доктор юридичних наук, доцент, професор спеціальної кафедри №1 Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка, полковник;

Павлюк Олександр Олексійович — начальник штабу-заступник командувача Сухопутних військ Збройних сил України, кандидат військових наук, генерал-лейтенант;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.

Н 35 **Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК).** Історія створення, основні завдання та компетенція, особливості діяльності під час воєнного стану, нормативно-правова основа діяльності / укл.: Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О., Петков С. В. — Київ. ВД «Професіонал», 2023. — 496 с.

ISBN 978-966-370-867-6

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) — центральний орган виконавчої влади України зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Створення Національного агентства було передбачене Законом України «Про запобігання корупції», прийнятим 14 жовтня 2014 року. Закон уведений у дію з 26 квітня 2015 року.

Національне агентство з питань запобігання корупції має превентивну функцію, зокрема щодо перевірки декларацій державних службовців і стилю їх життя, розкриття будь-якої інформації з приводу фактів корупції чи зловживання посадою. Запуск роботи антикорупційного агентства було однією з вимог Європейського Союзу для безвізового режиму з Україною.

Видання буде в нагоді працівникам правоохоронних органів, здобувачам юридичної, фінансово-економічної освіти та їх викладачам, податківцям, підприємцям та іншим платникам податків, спеціалістам фінансово-економічного сектору, службовцям органів державної влади, місцевого самоврядування, посадовцям органів, що надають соціальні послуги, іншим зацікавленим читачам.

ВСТУП

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) — центральний орган виконавчої влади України зі спеціальним статусом, який забезпечує формування та реалізує державну антикорупційну політику.

Створення Національного агентства було передбачене Законом України «Про запобігання корупції», прийнятим 14 жовтня 2014 року. Закон уведений у дію з 26 квітня 2015 року.

Національне агентство з питань запобігання корупції має превентивну функцію, зокрема щодо перевірки декларацій державних службовців і стилю їх життя, розкриття будь-якої інформації з приводу фактів корупції чи зловживання посадою. Запуск роботи антикорупційного агентства було однією з вимог Європейського Союзу для безвізового режиму з Україною.

Національне агентство з питань запобігання корупції було **створене як спеціалізований превентивний антикорупційний орган**. Така особлива форма і специфічні функції дозволяють в цілому успішно забезпечувати виконання **рекомендації I Групи держав проти корупції (GRECO)**, наданої за результатами Спільних Першого та Другого раундів оцінювання, а також відповідних рекомендацій експертів Європейської Комісії в рамках реалізації Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стане інструментом імплементації в національне законодавство положень статті 6 Конвенції ООН проти корупції щодо забезпечення створення та функціонування органу з питань антикорупційної політики.

Національне агентство відповідальне перед Верховною Радою України і підзвітне Кабінету Міністрів України. Національне агентство утворюється Кабінетом Міністрів України.

Видання буде в нагоді працівникам правоохоронних органів, здобувачам юридичної, фінансово-економічної освіти та їх викладачам, податківцям, підприємцям та іншим платникам податків, спеціалістам фінансово-економічного сектору, службовцям органів державної влади, місцевого самоврядування, посадовцям органів, що надають соціальні послуги, іншим зацікавленим читачам.

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ НАЗК. ПЕРЕЗАПУСК АГЕНСТВА

Як сказано в пояснювальній записці до законопроекту, Національне агентство з питань запобігання корупції створене як спеціалізований превентивний антикорупційний орган. Такий підхід дозволить забезпечити виконання рекомендації I Групи держав проти корупції (GRECO), наданої за результатами Спільних Першого та Другого раундів оцінювання, а також відповідних рекомендацій експертів Європейської Комісії в рамках реалізації Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стане інструментом імплементації в національне законодавство положень статті 6 Конвенції ООН проти корупції щодо забезпечення створення та функціонування органу з питань антикорупційної політики.

Кабінет Міністрів України прийняв рішення про створення Національного агентства з питань запобігання корупції 18 березня 2015 року.

28 серпня 2015 року були визначені чотири представники громадськості, які обиратимуть членів Національного агентства з питань запобігання корупції — Андрій Марусов, Леся Шевченко, Віктор Шлінчак та Віктор Таран. До складу комісії також увійшли представник Президента України у Кабінеті Міністрів України Олександр Данилюк, голова Нацдержслужби Костянтин Ващенко, представник від Верховної Ради, доцент НаУКМА Володимир Сущенко.

11 грудня 2015 року були призначені перші три з п'яти його членів, що (як вважав Уряд) достатньо для початку роботи. Водночас, очільник Transparency International Україна та низка антикорупційних організацій незадоволені процедурою вибору. Це створювало негативний фон щодо запуску роботи цього органу.

Очікувалося, що Агентство запрацює до кінця 2015 року, проте цього не сталося, що викликало розчарування Євросоюзу (не сказати — обурення). ЄС висловив тезу, що очікує на початок роботи Агентства до кінця першого кварталу 2016 року.

16 березня 2016 року КМУ призначив за рекомендацією конкурсної комісії ще двох членів Агентства. За виключенням Віктора Чумака, який відмовився від посади, загальна кількість членів досягла чотирьох. Це дало можливість Агентству почати роботу де-факто.

Очікувалося, що повноцінно НАЗК запрацює у липні 2016 року. Але про офіційний запуск роботи НАЗК було повідомлено лише 15 серпня 2016 року.

На цьому складнощі в роботі НАЗК лише починалися. Так 12 серпня 2016, за два дні до запланованого запуску Єдиного державного реєстру декларацій, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України оголосила про відмову в сертифікації системи захисту інформації (КСЗІ) цього реєстру. Важливість своєчасного запуску цього реєстру обумовлена неможливістю повноцінної роботи НАЗК та зобов'язаннями України перед ЄС в рамках переговорів про безвізовий режим.

Підготовка до атестації велася протягом останніх трьох місяців до дати запуску, що була запланована на 15 серпня. 28 липня 2016 року НАЗК затвердило експертною організацією ТОВ «Криптософт». Але виявилося, що це та сама організація, що розробляла КЗСІ. Тому 2 серпня 2016 року Держспецзв'язку на поліг на призначенні експертизи своєю дочірньою організацією «Державний центр кіберзахисту та протидії кіберзагрозам» (ДЦКЗ). Технічне завдання на побудову КСЗІ було передано розробнику програмного продукту (ТОВ «Міранда»).

Протягом першої половини серпня неодноразово висловлювалися підозри у навмисному саботажі запуску системи.

14 серпня 2016 року голова НАЗК прийняла рішення про запуск системи з 00:00 годин 15 серпня, незважаючи на відсутність сертифікату — у «режимі дослідної експлуатації». Це дозволило б уникати кримінального покарання за подання неправдивих відомостей у деклараціях, адже відомості з несертифікованої системи не матимуть доказової сили в суді.

Зважаючи на суспільний резонанс, доступ до системи був тимчасово припинений. Остаточний перезапуск системи відбувся 1 вересня — після усунення зауважень Держспецзв'язку та політичної заяви Президента.

Але сама ситуація із перевіркою декларацій була практично зведена нанівець. За рік роботи було перевірено всього 91 декларацію з півтора мільйона, що викликає невдоволення як всередині країни, так і зі сторони ЄС. Не введено автоматизований режим перевірки декларацій, усі декларації перевіряються в ручному режимі.

З метою поліпшити ефективність своєї роботи НАЗК співпрацює з експертами Антикорупційної ініціативи Європейського союзу в Україні (EUACI). У 2017 році Агентство стало бенефіціаром цієї міжнародної структури.

Починаючи з 2017 року політичні партії, які отримують державне фінансування, зобов'язані пройти зовнішній незалежний фінансовий аудит звітності про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру.

Внаслідок початкового етапу перевірки звітів політичних партій, в НАЗК складено 62 протоколи про адміністративні правопорушення. В ході перевірки у 12 звітах політичних партій виявлено ознаки кримінальних правопорушень. Національною поліцією відкрито 6 кримінальних проваджень.

Проте таку діяльність НАЗК складно було б визнати навіть задовільною. За перший рік роботи Агентству так й не вдалося якісно налагодити систему електронного декларування, внаслідок чого реєстр не працював упродовж декількох днів перед закінченням кампанії декларування в березні 2017 року («друга хвиля»). НАЗК також надто повільно перевіряло декларації найвищих посадовців, не була створена автоматизована система перевірки декларацій.

Критику також викликають великі суми премій членам НАЗК, які вони самі собі встановлюють.

У спільній заяві впливові громадські організації Трансперенсі Інтернешнл Україна, АвтоМайдан, Центр протидії корупції та Антикорупційна група Реанімаційного пакету реформ назвали керівництво Агентства «некомпетентним» і закликали до його відставки.

Прем'єр-міністр Володимир Гройсман увійшов у публічну дискусію з головою НАЗК Наталією Корчак на засіданні Уряду 29 березня 2017 року, спонукаючи її до відставки. Незважаючи на це, Корчак відмовилася скласти повноваження.

Член НАЗК Руслан Рябошапка також вважає, що Наталія Корчак не відповідає займаній посаді за своїми діловими якостями і що орган під її керівництвом прийшов до «напіврозвалу». В подальшому конфлікт між ними не вщухав.

У листопаді 2017 голова департаменту НАЗК Ганна Соломатіна виступила з викривальними заявами про те, що орган повністю керується з Адміністрації Президента, його використовують для розправи над неугодними політиками та покривання лояльних до влади чиновників, існують факти фальсифікацій висновків НАЗК щодо перевірки е-декларацій (результати перевірок були негативними, а висновки затверджували позитивні). Кримінальна провадження з приводу було розпочате (без особливих наслідків).

2018 року кілька антикорупційних організацій закидали звинувачення до НАЗК у тому, що агентство затягує перевірку декларації народного депутата Андрія Павелка. Нардеп за сумісництвом є головою Федерації футболу України та фігурує в матеріалах НАБУ в корупційній справі. Активісти переконували, що голова агентства Мангул має дружні відносини з Павелком.

Все це призводило до ситуації, коли в суспільстві постійно виникали питання щодо незалежності та ефективності роботи НАЗК та інші негативні чинники щодо діяльності Агентства. Тому був запущений так званий механізм **перезапуску НАЗК**. Був розроблений та прийнятий Закон про його перезавантаження. Він набрав чинності 18 жовтня 2019 року. Мається на увазі Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції» від 2 жовтня 2019 року № 140-IX.

Основні зміни можна визначити таким чином:

НАЗК припинив бути колегіальним органом, що складався з п'яти «рівноправних» членів. Агентство отримує голову, який нестиме відповідальність за результати діяльності інституції. Його призначатиме Кабмін за новою процедурою на 4 роки без права переобрання.

Після набуття чинності закону всі члени НАЗК і Громадської ради, керівник апарату та його заступники звільняються.

Посилюється роль міжнародних експертів у конкурсній комісії з обрання Голови НАЗК. З 6 членів комісії три — делегати від міжнародної спільноти.

Посилюються вимоги до кандидатів у **Громадську раду НАЗК.**

НАЗК **створює спеціальний порядок** е-декларацій для СБУ та Служби зовнішньої розвідки тощо. Цей порядок не поширюватиметься на посади, на які відкрито призначає/звільняє Президент.

Зростає строк давності щодо накладення адміністративних стягнень за корупцію — з трьох місяців до двох років.

Що два роки три особи, делеговані міжнародними організаціями та визначені Кабміном, проводитимуть зовнішній аудит НАЗК. **Висновок про неефективність діяльності НАЗК** буде підставою для дострокового припинення повноважень Голови.

До кінця 2019 року Агентство **отримало доступ до всіх 16-ти реєстрів та баз даних**, необхідних для перевірки декларацій в автоматизованому режимі.

24 лютого 2022 року НАЗК закрило доступ до публічної частини Реєстру декларацій. Це було зроблено для того, щоб агресор не міг отримати дані про українських держслужбовців і політиків. Незважаючи на це, кожен декларант все ще може переглянути свої декларації в особистому електронному кабінеті. Закон «Про запобігання корупції» продовжує діяти в повному обсязі, а отже усі вимоги щодо декларування та повідомлень залишаються в силі



ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції

(Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 47, ст.311)

*{Із змінами, внесеними згідно з Кодексом № 396-IX від 19.12.2019,
ВВР, 2020, № 7, № 8, № 9, ст.48 Законом № 524-IX від 04.03.2020,
ВВР, 2020, № 38, ст.279}*

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) у частині першій статті 212⁻³ слова "Про засади запобігання і протидії корупції" замінити словами "Про запобігання корупції";

2) у пункті 1 частини першої статті 255:

а) в абзаці другому цифри "172⁻⁴-172⁻⁹" замінити цифрами і словами "172⁻⁴-172⁻⁹" (за винятком правопорушень, вчинених службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище), 172⁻⁹⁻¹";

б) абзац "Національного агентства з питань запобігання корупції (статті 172⁻⁴-172⁻⁹, 172⁻⁹⁻², 188⁻⁴⁶, 212⁻¹⁵, 212⁻²¹)" пункту 1 частини першої викласти в такій редакції:

"Національного агентства з питань запобігання корупції (статті 172⁻⁴-172⁻⁹ (в частині правопорушень, вчинених службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище), 188⁻⁴⁶, 212⁻¹⁵, 212⁻²¹);

Примітка. Під службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, в цій статті розуміються особи, зазначені у примітці до статті 50 Закону України "Про запобігання корупції";

3) у статті 257:

а) частину другу викласти в такій редакції:

"Протокол про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, разом з іншими матеріалами у триденний строк з моменту його складення надсилається до місцевого загального суду за місцем вчинення такого правопорушення";

б) у частині третій слова "вчинення корупційного правопорушення" замінити словами "вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією";

в) у частині четвертій:

слова "про вчинення адміністративного корупційного правопорушення" замінити словами "про вчинення адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією";

після слів "повідомлення про складення протоколу" доповнити словами "для розгляду питання щодо можливого відсторонення такої особи від виконання службових повноважень";

4) у частині четвертій статті 277 слова "про адміністративні корупційні правопорушення" замінити словами "про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією", а слова "протокол про адміністративне корупційне правопорушення" замінити словами "протокол про таке правопорушення";

5) у частині сьомій статті 285 слова "за адміністративне корупційне правопорушення" замінити словами "за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією".

2. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

1) примітку до статті 45 після цифр "365-2" доповнити цифрами "366-1";

2) в абзаці першому частини першої статті 172 слова "Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" замінити словами "Закону України "Про запобігання корупції".

3. У Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

1) у частині першій статті 155 слова "а про відсторонення від посади члена Національного агентства з питань запобігання корупції - Генеральний прокурор або його заступник" замінити словами "а про відсторонення від посади Голови Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступника - Генеральний прокурор або заступник Генерального прокурора - керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури";

2) у частині першій статті 158 слова "а щодо члена Національного агентства з питань запобігання корупції Генеральний прокурор або його заступник" замінити словами "а щодо Голови Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступника - Генеральний прокурор або заступник Генерального прокурора - керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури";

3) у статті 216:

а) пункт 1 частини четвертої після слів "Головою Національного банку України, його першим заступником та заступником" доповнити словами "Головою Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступником";

б) абзац другий пункту 1 частини п'ятої після слів "Головою Національного банку України, його першим заступником та заступником" доповнити словами "Головою Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступником";

4) пункт 10 частини першої статті 480 викласти в такій редакції:

"10) Голови Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступника";

5) у пункті 2 частини першої статті 481 слова "члену Національного агентства з питань запобігання корупції - Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора)" замінити словами "Голові Національного агентства з питань запобігання корупції, його заступнику - Генеральним прокурором (виконувачем обов'язків Генерального прокурора) або заступником Генерального прокурора - керівником Спеціалізованої антикорупційної прокуратури".

4. У статті 8 Закону України "Про нотаріат" (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2009 р., № 13, ст. 161; 2013 р., № 21, ст. 208; 2014 р., № 20-21, ст. 712; 2016 р., № 30, ст. 542):

частину восьму доповнити словами "Національному агентству з питань запобігання корупції на його письмовий запит, здійснений з метою виконання повноважень, визначених Законом України "Про запобігання корупції";

частину тринадцяту після слів "приватного виконавця" доповнити словами "Національного агентства з питань запобігання корупції".

5. У Законі України "Про політичні партії в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст. 118; 2015 р., № 49-50, ст. 449):

1) у статті 17² слова "дві сотих розміру" замінити словами "одну соту розміру";

2) у частині першій статті 17³ слова і цифру "не менше 2 відсотків" замінити словами і цифрою "не менше 5 відсотків".

6. У Законі України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17; 2017 р., № 2, ст. 25):

1) частину сьому статті 11 після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Національному агентству з питань запобігання корупції надається також безпосередній автоматизований доступ до Єдиного державного реєстру".

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім;

2) у статті 30:

назву викласти в такій редакції:

"Стаття 30. Витребування (вилучення), тимчасовий доступ до документів з реєстраційних справ, надання реєстраційних справ і копій документів з реєстраційних справ";

доповнити частиною сьомою такого змісту:

"7. Копії реєстраційних справ або копії документів з реєстраційних справ надаються Національному агентству з питань запобігання корупції на його запит, здійснений з метою виконання повноважень, визначених Законом України "Про запобігання корупції".

7. Частину третю статті 32 Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 1, ст. 9, № 30, ст. 542; 2017 р., № 2, ст. 25) після абзацу першого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Національному агентству з питань запобігання корупції надається також безпосередній автоматизований доступ до Єдиного державного реєстру".

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом третім.

{Пункт 8 розділу I втратив чинність на підставі Кодексу № 396-IX від 19.12.2019}

9. Частину першу статті 25 Закону України "Про депозитарну систему України" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 39, ст. 517 із наступними змінами) доповнити пунктом 11 такого змісту:

"11) Національного агентства з питань запобігання корупції - стосовно відомостей про власників цінних паперів, операцій на рахунках власників цінних паперів, а також про операції на рахунках емітентів цінних паперів під час здійснення повноважень, передбачених Законом України "Про запобігання корупції".

10. У частині першій статті 17 Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 47, ст. 2051; 2015 р., № 17, ст. 118; 2016 р., № 4, ст. 44):

в абзаці третьому пункту 3 слова "має прямий доступ" замінити словами "має безпосередній, у тому числі автоматизований, доступ"; пункт 13 виключити;

доповнити пунктом 13⁻¹ такого змісту:

"13⁻¹) вносити подання прокурору про звернення до суду з метою визнання недійсним правочину за наявності підстав, передбачених законом, а також право бути залученим за своєю заявою до таких справ як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору".

11. У Законі України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

1) у частині першій статті 1:

а) абзац четвертий викласти в такій редакції:

"близькі особи - члени сім'ї суб'єкта, зазначеного у частині першій статті 3 цього Закону, а також чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний та двоюрідний брати, рідна та двоюрідна сестри, рідний брат та сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща,

свекор, свекруха, батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта";

б) в абзаці п'ятнадцятому слова і цифри "пунктах 4 і 5" замінити словом і цифрою "пункті 4";

в) абзац шістнадцятий замінити трьома новими абзацами такого змісту:

"члени сім'ї:

а) особа, яка перебуває у шлюбі із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону, та діти зазначеного суб'єкта до досягнення ними повноліття - незалежно від спільного проживання із суб'єктом;

б) будь-які особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки із суб'єктом, зазначеним у частині першій статті 3 цього Закону (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі".

У зв'язку з цим абзац сімнадцятий вважати абзацом дев'ятнадцятим;

2) у частині першій статті 3:

а) у пункті 1:

підпункт "а" після слів "Голова Національного банку України" доповнити словами "його перший заступник та заступник, член Ради Національного банку України";

підпункт "є" викласти в такій редакції:

"є) Голова, заступник Голови Національного агентства з питань запобігання корупції";

доповнити підпунктом "і" такого змісту:

"і) Керівник Офісу Президента України, його Перший заступник та заступник, а також особи, які займають посади патронатної служби, визначені Законом України "Про державну службу", крім осіб, які виконують свої обов'язки на громадських засадах, помічники суддів";

б) у пункті 2:

підпункт "а" доповнити словами і цифрами "господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі";

підпункт "в" викласти в такій редакції:

"в) представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, інші особи, які входять до складу конкурсних та дисциплінарних комісій, утворених відповідно до Закону України "Про державну службу", Закону України "Про службу в органах місцевого самоврядування", інших законів (крім іноземців-нерезидентів, які входять до складу таких комісій), Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України "Про судоустрій і статус суддів", і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпункті "а" пункту 2 частини першої цієї статті";

в) пункт 5 і примітку виключити;

3) у статті 4:

а) в абзаці другому частини четвертої слова "його членів" виключити, а після слів "уповноважених підрозділів" доповнити словами "(уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції";

б) частину п'яту виключити;

4) статті 5-7 викласти в такій редакції:

"Стаття 5. Керівництво Національного агентства

1. Керівництво діяльністю Національного агентства здійснює його Голова, який призначається на посаду та звільняється з посади Кабінетом Міністрів України в порядку, визначеному цим Законом.

2. Головою Національного агентства може бути громадянин України, не молодший тридцяти п'яти років, який має вищу освіту, володіє державною мовою, є доброчесним і компетентним, здатний за своїми діловими та моральними якостями, освітнім і професійним рівнем, станом здоров'я виконувати відповідні службові обов'язки.

Для цілей цього Закону вищою освітою вважається освіта, здобута в Україні (або на території колишнього СРСР до 1 грудня 1991 року) за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра, а також вища освіта за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, здобута в іноземних державах.

3. На посаду Голови Національного агентства, його заступника не може бути призначена особа, яка:

1) за рішенням суду визнана недієздатною або дієздатність якої обмежена;

2) має судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку (крім реабілітованої особи);

3) притягалася на підставі обвинувального вироку, який набрав законної сили, до кримінальної відповідальності за вчинення корупційного злочину або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення правопорушення, пов'язаного з корупцією;

4) позбавлена права відповідно до вироку суду, що набрав законної сили, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, або обіймати певні посади;

5) протягом двох років до подання заяви на участь у конкурсі на зайняття цієї посади входила до складу керівних органів політичної партії або перебувала у трудових чи інших договірних відносинах з політичною партією;

6) не подала відповідно до цього Закону декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік;

7) не пройшла спеціальну перевірку або не надала згоди на її проведення.

4. Голова Національного агентства призначається строком на чотири роки. Одна і та сама особа не може обіймати посаду Голови Національного агентства два строки підряд.

5. Повноваження Голови Національного агентства припиняються Кабінетом Міністрів України достроково у разі:

1) призначення чи обрання на іншу посаду за його згодою;

2) досягнення шістдесяти п'яти років;

3) неможливості виконувати свої повноваження за станом здоров'я відповідно до висновку медичної комісії, що утворюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

4) набрання законної сили рішенням суду про визнання його недієздатним або обмеження його цивільної дієздатності, визнання безвісно відсутнім чи оголошення померлим;

5) набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

Зміст

ВСТУП	3
ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ НАЗК. ПЕРЕЗАПУСК АГЕНСТВА	4
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції»	9
ПРАВОВИЙ СТАТУС НАЗК. КОМПЕТЕНЦІЯ АГЕНТСТВА	47
ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА НАЗК	58
ДІЯЛЬНІСТЬ НАЗК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	62
РОЗ'ЯСНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ від 05.12.2022 №14 щодо застосування положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно дотримання обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності в умовах воєнного стану	62
ІНШІ РОЗ'ЯСНЕННЯ НАЗК	80
ІНША ДІЯЛЬНІСТЬ НАЗК ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	86
НОРМАТИВНО-ПРАВАВА БАЗА	92
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про запобігання корупції»	92
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки»	258
НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ від 29.07.2020 № 325/20 «Про затвердження Порядку проведення антикорупційної експертизи Національним агентством з питань запобігання корупції»	318
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ від 24.04.2017 № 1395/5 «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи»	322

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 20 листопада 2019 р. № 952 «Деякі питання Громадської ради при Національному агентстві з питань запобігання корупції»	359
НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ від 29.01.2021 № 26/21 «Про затвердження Порядку проведення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування»	378
НАКАЗ ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ УКРАЇНИ, НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ від 06.09.2022 № 305/206/22 «Про затвердження Порядку надсилання електронних копій рішень суду щодо осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, та щодо юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення».....	402
НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ від 28.12.2021 № 830/21 «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками»	408
НАКАЗ НАЦІОНАЛЬНОГО АГЕНТСТВА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ від 27.05.2021 № 277/21 «Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції».....	484

НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ
ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА КОМПЕТЕНЦІЯ
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС
ВОЄННОГО СТАНУ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА ОСНОВА
ДІЯЛЬНОСТІ

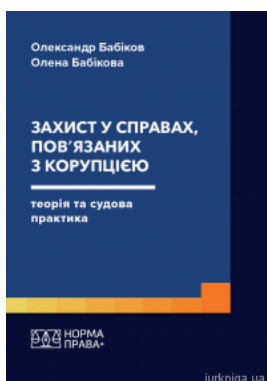
Оригінал-макет підготовлено
ТОВ Видавничий дім «Професіонал»

Підписано до друку 27.01.2023. Формат 60x84 1/16.
Друк цифровий. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 31,0.

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 1533

Книги, які можуть вас зацікавити



Захист у справах,
пов'язаних з корупцією:
теорія та судова
практика



Дисциплінарна
відповідальність за
корупційні та пов'язані
з корупцією
правопорушення.
Законодавство,
практика, пропозиції

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес



Перейти на сайт →